

Understøttelse; det behøves ikke, og det er bedre at holde dem fri til andre videnskabelige og literære Institutioner og til Understøttelse af andre Undervisnings- og Opdragelsesanstalter. Der er desuden allerede ført saa betydelige Summer paa Akademiets Budget, at man vil blive nødt til at lette det derfor, dersom man tager af dets aarlige Overflud til at dække Universitetets Forpligtheder. Jeg slutter mig, som sagt, ganske til Lovudkastet, som det foreligger, og ønsker, at det maa gaa uforandret gennem det høie Thing.

Krieger: Denne Sag har jo i flere Enkeltigheder i de senere Aar saa ofte været udviklet her, og den er jo nu belyst i en med megen Sagkundskab og Udruelighed gennemarbejdet Betænkning, saa der for mig ingen Opfordring er til nu at gaa nærmere ind paa en principiel Betragtning af Sagen. Jeg vil tilføie, at jeg føler mig saa meget mindre opfordret dertil, som jeg for min Del uengetelig ser Sagen mere under et praktisk end under et strengt principielt Synspunkt. Dette har vel og i forskjellige Retninger Indflydelse paa min Opfattelse af nogle af Lovforslagets Bestemmelser, og jeg er ikke utilbøielig til at tro, at Hovedvægten ved nogle af disse Afgjørelse, naar man i det Hele stiller sig villig til Sagen, — jeg tager slet ikke i Betænkning at sige det, og tror ikke derved at sige Noget, der i mindste Maade kan nedsette Landstingets Værd — vil ligge paa, at man finder en Form, hvorved Sagen lettest kan føres igennem i Folkethinget paa en for Universitetet heldbringende Maade. Skulde jeg fra dette Synspunkt alt nu udtales Noget, maatte det vel snarest være dette, at for mig kommer det mindre an paa Maaden, hvorpaa Forholdet i Enkeltighederne ordnes, end paa Opnaaelsen af en virkelig for længere Tid fyldestgjørende Ordning. Jeg vil nævne et Forhold, hvor jeg endog gjerne vilde se en Forandring i Udskæft, nemlig at en større Kapital blev henlagt til Universitetets Formue, medens der saa maatte i Forhold dertil kunde bestemmes et mindre aarligt Tilskud. Der er derhos forskjellige Maader, hvorpaa dette Kapitaltilskud kan tilveiebringes, og jeg tror ikke, at der ligger Vægt paa, om man vælger den ene eller anden af disse Maader. Det har, som jeg tror med Føie, vaakt en stigende Betyrning, — Lovforslagets Fremføttelse maa formentlig dog vel have den Betydning, at Regjeringen bestemt vil modfatte sig, at man fremdeles gaar frem paa samme Maade — det, at man paa Finantsloven Aar efter Aar har forbrugt Universitetets Kapital-Formue til Universitetets løbende aarlige Udgifter. Dette er noget Nyt. Derimod har jeg paa ingen Maade isinde at hævde den Sætning, at det skulde være stridende mod hele den nedarbejdede Retsopfattelse, at man til saadanne Universitetsformaal, hvis Fyldestgjørelse ikke falde ind under den regelmæssige, engang aner-

kjendte, aarligt tilbagevendende Susholdning, men som maa henføres under det, vi pleie at betegne som Kapitaludgifter eller Formueerhvervelse, om jeg maa bruge Finantslovs sproget, anvender Noget af Universitetets Formue. Saaledes har man aldrig stillet Sagen, at der ikke efter et fornuftigt Skjøn ogsaa af Universitetets Formuens Kapital kunde ydes Bidrag til nye Bygninger eller Institutioner, som vare nødvendige til Fremme af Universitetets Formaal. Men naturligtvis maa man ved saadanne nye Foretagenders Sværfføttelse tage Hensyn til, hvorledes hele Universitetets finansielle Stilling derefter bliver, og det er naturligt, at der i saadanne Tilfælde ydes Tilskud, være sig fra Staten, være sig fra Kommunitetet, og jeg for min Person skal i Modsetning til de to andre ærede Talere tilføie: eller fra Sorø Akademi. Det vilde nemlig for mig aldeles ikke volde nogen Vanskelighed at stemme for Lovforslaget, om der blev bevilget Universitetet et passende Tilskud af Sorø Akademis Midler. Jeg fremhæver dette saa meget mere, som det neppe kan miskjendes — det har sin Nytte, at det udtales bestemt forud — at der i en nærmere Fremtid vil blive stillet yderligere Krav til Pengemidler, dersom Universitetets forskjellige Institutioner paa fornøden Maade skulle opretholdes og udvikles. Selv om vi ikke i fjerneste Maade — det kunne vi ikke tænke paa — ville gaa frem saaledes, som man for Exempel gaar frem i Berlin — jeg formoder, at i alt Fald flere ærede Medlemmer have læst de Meddelelser, som vi have modtaget fra Professor Panum — saa er det dog en Kjendsgjerning, at der i de senere Aar har været en betænkkelig Stilstand ved Universitetet med Hensyn til større Foretagender, som nødvendig kræve Kapitaludgifter. Det er mig heller ikke klart, hvilken Indflydelse en forstandig Varningsrevision, som dog er et uafviseligt Berettigedskrav, vil faae paa Universitetets aarlige Udgiftsbudget. Med disse Fremtidsudgifter for Die mener jeg, at det ligger nær at opfatte det Spørgsmaal, om ikke et forøget Kapitaltilskud kunde være hensigtsmæssigt, og i alt Fald tror jeg, at det er i sin Orden, at man forud har gjort opmærksom paa, hvilke forøgede Tilskud der maa blive Spørgsmaal om, dersom Universitetet skal blive istand til at fyldestgjøre sit Formaal.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Jeg kan naturligvis ikke være Andet end særlig taknemlig for de Udtalelser, som hidtil ere fremkomne angaaende det foreliggende Lovforslag. Det anfaas, dengang Forslaget om at nedsette en Kommission i denne Sag kom frem, for temmelig overflødigt at efterkomme dette Ønske, thi det var uengeteligt, at Sagens Sammenhæng i sine Hovedtræk var bekendt. Ikke bestomindre tror jeg, at der er vundet ikke Lidt ved, at denne Sag har været under-